

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം
॥ ചതുർഥസ്കന്ധേ അഷ്ടാദശോധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ ചതുർഥസ്കന്ധേ അഷ്ടാദശോധ്യായഃ ॥

മൈത്രേയ ഉവാച

ഇത്ഥം പൃഥുമഭിഷ്ടൂയ രുഷാ പ്രസ്ഫുരിതാധരം |
പുനരാഹാവനിർഭീതാ സംസ്തഭ്യാത്മാനമാത്മനാ ॥ 1 ॥

സന്നിയച്ഛാഭിഭോ മന്യൂം നിബോധ ശ്രാവിതം ച മേ |
സർവതഃ സാരമാദത്തേ യഥാ മധുകരോ ബുധഃ ॥ 2 ॥

അസ്മിൻ ലോകേന്ദ്രവാമുഷ്മിൻമുനിഭിസ്തത്ത്വദർശിഭിഃ |
ദൃഷ്ടാ യോഗാഃ പ്രയുക്താശ്ച പുംസാം ശ്രേയഃപ്രസിദ്ധയേ ॥ 3 ॥

താനാതിഷ്ഠന്തി യഃ സമ്യഗുപായാൻ പൂർവദർശിതാൻ |
അവരഃ ശ്രദ്ധയോപേത ഉപേയാൻ വിനതേജ്ഞസാ ॥ 4 ॥

താനനാദ്യത്യ യോ വിദ്വാനർത്ഥാനാരഭതേ സ്വയം |
തസ്യ വൃദിച്ചരന്ത്യർത്ഥാ ആരബ്ധാശ്ച പുനഃ പുനഃ ॥ 5 ॥

പുരാ സൃഷ്ടാ ഹ്യോഷധയോ ബ്രഹ്മണാ യാ വിശാമ്പതേ |
ഭുജ്യമാനാ മയാ ദൃഷ്ടാ അസദ്ഭിരധൃതവ്രതൈഃ ॥ 6 ॥

അപാലിതാനാദ്യതാ ച ഭവദ്ഭിർലോകപാലകൈഃ |
ചോരീഭൂതേന്ദ്രിമ ലോകേഹം യജ്ഞാർത്ഥേഗ്രസമോഷധീഃ ॥ 7 ॥

നൂനം താ വീര്യഃ ക്ഷീണാ മയി കാലേന ഭൂയസാ |
തത്ര യോഗേന ദൃഷ്ടേന ഭവാനാദാതുമർഹതി || 8 ||

വത്സം കൽപയ മേ വീര യേനാഹം വത്സലാ തവ |
യോക്ഷ്യ ക്ഷീരമയാൻ കാമാനനുരൂപം ച ദോഹനം || 9 ||

ദോഗ്ധാരം ച മഹാബാഹോ ഭൂതാനാം ഭൂതഭാവന |
അന്നമീപ്സിതമൂർജസ്വദ്ഭഗവാൻ വാഛരതേ യദി || 10 ||

സമാം ച കുരു മാം രാജന്ദേവവൃഷ്ടം യഥാ പയഃ |
അപർതാവപി ഭദ്രം തേ ഉപാവർത്തേത മേ വിഭോ || 11 ||

ഇതി പ്രിയം ഹിതം വാക്യം ഭൂവ ആദായ ഭൂപതിഃ |
വത്സം കൃത്വാ മനും പാണാവദുഹത്സകലൗഷധീഃ || 12 ||

തഥാ പരേ ച സർവത്ര സാരമാദദതേ ബുധാഃ |
തതോന്യേ ച യഥാകാമം ദുദുഹുഃ പൃഥുഭാവിതാം || 13 ||

ഋഷയോ ദുദുഹുർദേവീമിന്ദ്രിയേഷ്വഥ സത്തമ |
വത്സം ബൃഹസ്പതിം കൃത്വാ പയശ്ചരന്ദോമയം ശുചി || 14 ||

കൃത്വാ വത്സം സുരഗണാ ഇന്ദ്രം സോമമദുദുഹൻ |
ഹിരൺമയേന പാത്രേണ വീര്യമോജോ ബലം പയഃ || 15 ||

ദൈതേയാ ദാനവാ വത്സം പ്രഹ്ലാദമസുരർഷഭം |
വിധായാദുദുഹൻ ക്ഷീരമയഃപാത്രേ സുരാസവം || 16 ||

ഗന്ധർവാപ്സരസോഽധുക്ഷൻ പാത്രേ പദ്മമയേ പയഃ |
വത്സം വിശ്വാവസും കൃത്വാ ഗാന്ധർവം മധു സൗഭഗം || 17 ||

വത്സേന പിതരോദ്യമ്ണാ കവ്യം ക്ഷീരമധുക്ഷത |
ആമപാത്രേ മഹാഭാഗാഃ ശ്രദ്ധയാ ശ്രാദ്ധദേവതാഃ || 18 ||

പ്രകൽപ്യ വത്സം കപിലം സിദ്ധാഃ സങ്കൽപനാമയീം |
സിദ്ധിം നഭസി വിദ്വാം ച യേ ച വിദ്വാധരാദയഃ || 19 ||

അന്യേ ച മായിനോ മായാമന്തർധാനാദ്ഭൂതാത്മനാം |
മയം പ്രകൽപ്യ വത്സം തേ ദുദുഹുർധാരണാമയീം || 20 ||

യക്ഷരക്ഷാംസി ഭൂതാനി പിശാചാഃ പിശിതാശനാഃ |
ഭൂതേശവത്സാ ദുദുഹുഃ കപാലേ ക്ഷതജാസവം || 21 ||

തമാഹയോ ദന്ദശൂകാഃ സർപാ നാഗാശ്ച തക്ഷകം |
വിധായ വത്സം ദുദുഹുർബിലപാത്രേ വിഷം പയഃ || 22 ||

പശവോ യവസം ക്ഷീരം വത്സം കൃത്വാ ച ഗോവൃഷം |
അരൺയപാത്രേ ചാധുക്ഷൻമൃഗേന്ദ്രേണ ച ദംഷ്ട്രിണഃ || 23 ||

ക്രവ്യാദാഃ പ്രാണിനഃ ക്രവ്യം ദുദുഹുഃ സ്വേ കലേവരേ |
സുപർണവത്സാ വിഹഗാശ്ചരം ചാചരമേവ ച || 24 ||

വടവത്സാ വനസ്പതയഃ പൃഥഗ്രസമയം പയഃ |
ഗിരയോ ഹിമവദ്വത്സാ നാനാധാതുൻ സ്വസാനുഷു || 25 ||

സർവേ സ്വമുഖ്യവത്സേന സ്വേ സ്വേ പാത്രേ പൃഥക് പയഃ |
സർവകാമദുഘാം പൃഥ്വിം ദുദുഹുഃ പൃഥുഭാവിതാം || 26 ||

ഏവം പൃഥ്വാദയഃ പൃഥ്വീമന്നാദാഃ സ്വന്നമാത്മനഃ |
ദോഹവത്സാദിഭേദേന ക്ഷീരഭേദം കുരുദ്വഹ || 27 ||

തതോ മഹീപതിഃ പ്രീതഃ സർവകാമദുഘാം പൃഥുഃ |
ദുഹിത്യുത്വേ ചകാരേമാം പ്രേമ്ണാ ദുഹിത്യവത്സലഃ || 28 ||

ചൂർണയൻ സ്വധനുഷ്കോട്ടാ ഗിരികൂടാനി രാജരാട് |
ഭൂമണ്ഡലമിദം വൈന്യഃ പ്രായശ്ചക്രേ സമം വിഭുഃ || 29 ||

അമാസ്മിൻ ഭഗവാൻ വൈന്യഃ

പ്രജാനാം വൃത്തിഭഃ പിതാ ।

നിവാസാൻ കൽപയാഞ്ചക്രേ

തത്ര തത്ര യഥാർഹതഃ ॥ 30 ॥

ഗ്രാമാൻ പുരഃ പത്തനാനി ദുർഗാണി വിവിധാനി ച ।

ഘോഷാൻ വ്രജാൻ സശിവിരാനാകരാൻ ഖേടഖർവടാൻ ॥ 31 ॥

പ്രാകുപ്യഥോരിഹ നൈവൈഷാ പുരഗ്രാമാദികൽപനാ ।

യമാസുഖം വസന്തി സ്ഥ തത്ര തത്രാകുതോഭയാഃ ॥ 32 ॥

॥ ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യം സംഹിതായാം

ചതുർഥസ്കന്ധേ പൃഥുവിജയേ അഷ്ടാദശോധ്യായഃ ॥